

Akutt gastroenteritt - symptomer, prøvetaking, melding og kontroll

D07384

Utgave:
4.01Gjelder fra:
05.04.2024

Side 1 av 2

Hensikt og omfang

Å hindre smitteoverføring til andre pasienter, personalet og miljø.

Dette omfatter alle nærkontakter av pasienten, dvs. pasienter på samme rom, pleiepersonale og pårørende.

Formålet er oppdage smitte tidlig, stoppe smittespredning og unngå utbrudd.

Ansvar/målgruppe

Institusjonens ledelse, avdelingsledelse, tilsynslege/sykehjemslege og kommuneoverlege. Ansatte som skal ha pasientkontakt.

Handling

Symptomer og forløp: Kort forløp med uvelhetsfølelse, kvalme, brekninger, magesmerter, muskelverk, diaré og feber. Varer vanligvis kun 1-2 døgn.

Definisjon utbrudd: Hvis to pasienter er isolert med samme symptomer/agens og det samtidig er sykt personale.

Pasienter med symptomer

Ved mistanke om smittsom gastroenteritt isoleres pasienten på dråpesmitte (rosa).

Anbefaler bruk av munnbind med visir/briller i arbeid hos pasienter med oppkast.

Ta [avføringsprøver](#) av maks. 4-5 syke pasienter så tidlig som mulig i forløpet.

Bryte smitteveier

- Bruk [sjekkliste ved utbrudd av gastroenteritt](#).
- Isolere pasienter med mistanke om smittsom gastroenteritt.
- Gjennomfør [basale smittevernsrutiner](#) med spesielt fokus på:
 - skjerpet håndhygiene, spesielt etter toalettbesøk og før måltider.
 - [flekkesinfeksjon](#) av områder der det har vært søl av infisert materiale.
- Alt [avfall](#) som er direkte forurenset med kroppsvæsker/ekskreter fra pasienter med infeksjoner og skittentøy hos isolerte pasienter håndteres som smitte.
- Ved utbrudd: bufféservering stenges. Alle pasienter skal spise på eget rom.

Personale med symptomer

- Skal gå hjem.
- Ved noravirusutbrudd skal personalet være hjemme 48 timer etter siste tømning (gjelder både oppkast og diaré).
- Ved funn av tarmpatogener: Oppfølging med kontrollprøver hos fastlege.

Pårørende / besøkende

- Begrens antall besøkende. Fraråde barn å komme på besøk.
- Benytter samme type beskyttelsesutstyr som personalet.
- Ikke spis mat som står inne på rommet.
- Utfør alltid håndhygiene når du går ut av rommet og forlat institusjonen.

Utgave: 4.01	Akutt gastroenteritt - symptomer, prøvetaking, melding og kontroll	D07384 Side 2 av 2
-----------------	---	-----------------------

Melding

Ved mistanke om matbåren infeksjon skal Mattilsynet varsles. Er sykdommen nominativ meldingspliktig, skal dette meldes til folkehelseinstituttet/MSIS.

Informasjon om bærertilstand og kontrollprøver av avføring

Etter gjennomgått infeksjon kan man i enkelte tilfeller være smitteførende i lengre tid. Betydningen av god personlig hygiene generelt er viktig og spesielt etter toalettbesøk og ved all håndtering av mat. Ingen kjent smitteutskiller kan delta i:

- direkte stell syke.
- tilberedning eller servering av mat og drikke som skal fortæres av andre.
- tilberedning av legemidler.

Se [Folkehelseinstituttet for kontrollprøver](#)

Første kontrollprøve bør tidligst tas etter 48 timer uten symptomer. Minimum 24 timer mellom prøvene. Etter antibiotika behandling kan prøve tidligst tas etter en uke.

EX.01.02-01	Basale smittevernrutiner
EX.01.02-02	Håndhygiene - hånddesinfeksjon og håndvask
EX.01.02-05	Beskyttelsesutstyr: frakk, munnbind, åndedrettsvern, sko (rombundet)
EX.01.06-02	Infeksjonsutbrudd - varsel ved utbrudd av smittsom sykdom
EX.01.06-03	Infeksjonsutbrudd, - Sykehjem. Sjekkliste ved utbrudd av gastroenteritt
EX.01.06-04	Infeksjonsutbrudd - Epidemikurve og registreringsskjema ved utbrudd
EX.01.07-04	Isolering - Dråpesmitte - dørplakat (rosa)
EX.01.07-08	Til deg som ligger på isolat og til besøkende. Pasientbrosjyre
EX.01.11-05	Mikrobiologisk prøve - Bakterier eller virus i avføring
EX.01.13-10	Desinfeksjon - Virkon. Plakat blandingsprosedyre
EX.01.13-13	Flekkdesinfeksjon

[Basale smittevernrutiner i helsetjenesten - FHI 130410](#)

[Kontroll og oppfølging av pasienter med tarminfeksjoner - veileder for helsepersonell](#)